

če le v prvem letu skrbno in vestno gledate na vzrejo zrebet.

Sejmovi. Dne 10. aprila v Koprivnici. Dne 11. aprila v Dobjem in Poličanah (za svinje). Dne 13. apr. v Rogatcu, Mariboru, Vojniku in Št. Lenartu v Slov. goricah. Dne 14. aprila v Zdolah. Dne 15. aprila v Arvežu, pri Sv. Mohorju in v Imenem (za svinje). Dne 16. aprila pri Novi cerkvi, v Spielfeldu in na Bregu pri Ptujju (za svinje). Dne 17. aprila v Kapelah.

Dopisi.

Iz Šoštanja. (Drobiž.) Ko je znani graški profesor Hoffmann tukaj vpeljal podružnico »Südmarke«, rekli so tukajšnji pametni možje, da naj jih pustimo in preziramo; kajti cela stvar bo po prvem gratis-pivu in vinskem navdušenju kmalu zaspala, kakor je tukajšnji »šulverein« v miru izdihnil. Upamo, da bo tako. Večina udov je samih pristnih »lačenbergerjev«, ki so se le za to dali vpisati, da bi dobili od »Südmarke« kako podporo. Večina teh pa se je varala. Kaka dva ali trije so dobili nekaj, da bi drugi tem daljše zobe dobili, tako tukajšnji lasorezec in bradostrgar slovenskih kmetov. Zakaj ta? Imenitna oseba! Reporter nekega graškega nemško-nacijonalnega lista in ob enem »Zuträger« tukajšnjih »germanov«. No, dober tek onemu graškemu listu k takšni duševni sili! Sicer se bo pa še v kratkem času našel kak slovenski brivec, ki se bi tukaj naselil. Skrivnih, zahrbtnih nasprotnikov ne moremo trpeti. Stopite na dan, očitno! — Tako raste tukaj tudi vedno bolj občna nevolja zoper našega zdravnika. Ta gospod, podpiran denarstveno od slov. okrajnega zastopa, si ne upa sicer očitno zoper nas na dan, za to je pa vendar on general tukajšnjih duševno revnih nemškutarjev. Kakor namerava slišimo, se naseliti tukaj stalni okrajni zdravnik, ki ne bo slasten podpornik »Südmarke«. Dobro, pa kmalu! — Kakšno urico od tukaj je kopališče »v plenica«, Topolšica, v rokah tukajšnje germanske »Vorschusskasse«. Ravnateljstvo skrbi čudno dobro za stezo h kopališču! Takšne ceste, kakor je ta, in tako snažne kopeli ne vem, če je kje v Evropi. Gospodje! Priporočite se »Südmarki«, morda vam dá kaj; mi vam iz srca želimo! — Gledé jubilejskega zaklada se mi popolno strinjamo z dopisnikom in Brežic zadnjega »Slov. Gosp.« iz uzroka, ki ga je navel, in ki jih še mi posebej imamo.

Iz Ribnice. (Dvojni glasovi.) Hvala Bogu, doživeli smo vesele velikonočne praznike in radostni glas »aleluja« nam je milo donel na ušesa. Pri nas je bilo posebno prijetno v nedeljo jutro pri procesiji, katero so vodili trije častiti gospodje duhovniki, namreč poleg domačih dveh še č. o. dr. Rajmund Miklavec, sedaj vojaški duhovnik iz Gradca. Procesije se je udeležilo blizu 3000 ljudij; iz topičev je gromel strel, ubrano zvonjenje pri dveh cerkvah in godba je dajala vesele glasove, ki so doneli in odmevali po naših s smečjem obrastenih bregovih. Nato je bila levitirana sv. maša, katero so služili dr. Rajmund in pri kateri sta stregla domača gospoda. Res, imeli smo prekrasne velikonočne praznike! Pa še nekaj, gospod urednik, ker že od glasov govorim, omenjam še to, da ni vse eno, ako kdo izreče »glas« ali »Glas«; poslednje seveda je nemško ime. Nekoliko naših Ribničanov pa se zelo zanaša na »Glas«; kajti iz tega se lahko pije šampanjec Bismarku na čast. Toda nevarno je tako razveseljevanje; zlasti ako bi utegnil priti kak dečko ter bi ta »glas« prekucnil, pa bi tem našim »purgarjem« takoj ves up splaval pod mizo. Torej pozor!

Iz Solčave. (Predavanje o živinoreji.) Na cvetno nedeljo nas je razveselil delavni g. M. Jelovšek, živinozdravnik iz Braslovč, poslan vsled prošnje od deželne kmetijske družbe. Govoril je o umni živinoreji, ter posebno naglašal važnost sirarstva za naše planinske kraje. Jasna in čvrsta beseda gosp. živinozdravnika je našega kmeta navdušila, urediti si posebno hleve po potrebi. Res je, da se takoj vsi načrti ne bodo dali izvršiti, a tekem časa upamo, da se marsikaj po nasvetu izvrši; posebno, ako nas bode še dežela podpirala. Prepričali smo se, da g. Jelovšek ne govori samo po predpisu mrtvih knjig, ampak opira se tudi na svoje dolgoletne izkušnje, ki so le v prid našemu živinorejcu. Bog daj, da bi se kmalu uresničila občna želja, da začne tudi v Solčavi veliko korist obetajoča sirarska zadruga svoje delovanje!

Iz Makol. (Naša posojilnica) razpošilja ravno kar svoje poročilo in računski sklep za dvanajsto upravno leto 1895. Zadržnikov šteje 1343. Danih posojil ima za fl. 203.648.13. Stanje hranilnih vlog kaže lep znesek po fl. 258.078.92. Zadržna zaloga (rezerva) je dosegla visost fl. 13.409.98; in sicer je splošne: fl. 2283.41, posebne pa fl. 11.126.57. Naloženega denarja ima vsega vkup fl. 62.527.60 in gotovine je bilo v blagajni ob koncu leta 1895. znesek po fl. 8766.54. Čistega dobitka je preostalo po odšteti izdatkih za dobre namene (250 fl.) in za nagrade (565 fl.) še fl. 517.93, ki se je ves priložil zadržnemu zakladu. — Tudi naša mlajša sestra: »Posojilnica v Slov. Bistrici« se veselo razvija, ter izkazuje že v drugem letu poslovanja danih posojil za 65.485 fl., stanje hranilnih vlog 73.760 fl. 59 kr. in zadržnikov 373. Nje delokrog se razsteza bolj na južnopohorske občine, katerim so Makole preveč odročne. Zato je bila prav vrla misel slov.-bistriških rodoljubov, da so ustanovili v nemčurskem gnezdu svoj lasten denarni zavod, in tako začeli osvobojevati kmetiške posestnike iz sovražnih spon. Izkušnja spričuje, da tudi v enem okraju se lahko razvijata dve posojilnici. Seveda »Makolska« šteje izdatno množino svojih zadržnikov še tudi po drugih okrajih, ne samo v domačem, slov.-bistriškem. Tako sta n. pr. okr. Rogatec in Ptuj prav obilno zastopana, okr. Šmarje s precejšnim številom, in deloma še tudi konjiški okraj. Za »majhne« (kmetiške) posojilnice, katerim manjka denarja, zaupanja in varnosti itd. se pri nas dosedaj še nismo mogli nič kaj, da bi se posebno navdušili. Ljudje porogljivo pravijo: »kaso« imajo, pa prazna je vedno!

Iz Murave na Gornjem Štajarskem. (Požar.) Naše mestece je bilo na velikonočni ponedeljek zvečer ob 7. uri v veliki nevarnosti, da do tal pogori; in to bi se tem lažje zgodilo, ker je še skoraj vsaka druga hiša po stari šegi s »šintli« pokrita. Velika sreča, da ta večer ni bilo vetra, kakor poprej 14 dni neprenehoma, vendar pa je ogenj upepelil prvi 2 hiši v začetku mesta do tal, tretjo pa je nekaj poškodoval. Od teh treh hiš sta bili dve gostolnici, ker je namreč tukaj vsaka druga hiša gostilnica, in v eni teh ponesrečenih gostilnic je bil na velikonočno nedeljo — ples. Za kazen je imel ta gostilničar drugi večer veliko strahu pred ognjem in precej škode, ker so mu v nevarnosti in prenglosti krožnike in steklenice skozi okna na ulice zmetali in potrli.

Iz Maribora. (Slavnemu odboru celjskega pevskega društva!) Odkar obstoji Vaše društvo, spominjali smo se vseh uspehov z najlaskavejo pohvalo in zanimali smo se vedno za-nj z ljubeznijo, kakoršne ni imel za Vaše društvo nijeden drug list. Edina dopisa, katera sta manj pohvalno se izrazila o zanimanju za Vaše društvo, sta v štev. od dne 21. nov. 1895 in od 16. jan. 1896, katera pa nam je doposlal neki o d-

bornik. Kako more torej pošten človek trditi, da bi »Sl. G.« imel »puščice« za odbor Vašega društva!? Ako stoji na strani odbora vse celjsko slovenstvo kot »zaščitnik« — stoje na tej strani tem bolj naši gg. dopisniki, (katerih naštejete svojevoljno vi samo dva). Da so vsi celjski Slovenci Vaši zaščitniki, o tem pa nas podčujeta gori omenjena dopisa, doposlana nam po odborniku, ravno nasprotno. Kako naj se torej imenuje Vaša pisava v »Slovenskem Narodu« od dne 30. sušca 1896? — Sedaj utegnemo že res razumeti, ako se občinstvo ne more ogreti za Vaše društvo! Vašo dotično notico smo si pa zabeležili za spomin.

Uredništvo »Slov. Gosp.«

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetlega cesarja pride obiskat nemški cesar Viljem dne 14. aprila. — Vlada hoče povišati davek na borzo, pa prav neobčutljivo, potem na pivo in žganje, da more uradnikom plačo zvišati. Za kmete in delavce žalostna novica! — Vojna uprava namerava prihodnje leto ustanoviti več novih domobranskih polkov. — Nad 200 mestnih gasilcev je za nekaj dnij službo pustilo ali štrajkalo. Toda oni dan se skoro vsi zopet stopili v službo.

Češko. Severno-zahodna železnica se še letos podržavi. Država naj »šenka« delničarjem okoli 20 milijonov! — Odbor mladočeške stranke je objavil, zakaj da je sklenil, naj mladočeški državni poslanci glasujejo za Badenijevo volilno preosnovno, in le-te pozivlja, naj se pokorijo temu sklepu.

Štajarsko. Deželnozborske volitve bodo letos na jesen. — Štajarska hranilnica je podarila celjskemu »studentenheimu« 1000 gld. in s tem grdo žalila nas Slovence. — V Mariboru bode dne 4. maja shod štajarskih gostilničarjev.

Koroško. Celovski župan, dr. Posch, se ni samo odpovedal županstvu, ampak tudi mestnemu odborništvu in deželnemu poslanstvu. Tako peša nemško-liberalna stranka v tej še nedavno najbolj liberalni deželi.

Kranjsko. Katol. politično društvo v Ljubljani ima prihodnjo nedeljo občni zbor. — Še letos začnejo zidati novo gimnazijo v Kranju. Stala bode mesto okoli 125.000 gld. — Promet na dolenjskih železnicah je bil v preteklem mesecu zelo živahen in ugoden. — Bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu nameravajo razširiti.

Primorsko. Goriški Lahoni so sila prevzetni proti Slovincem. Pred kratkim so nekemu Slovincu zlomili roko, nekega dečka pa so s srpom napadli. — Goriška »Soča« praznuje te dni svojo 25letnico. Slavnostni list izide ta petek. — V noči od nedelje na ponedeljek so na Goriškem čutili precej močen potres s podzemeljskim bobnenjem.

Hrvaško. Tajnik jugoslovanske akademije v Zagrebu, Ivan Tkalčić, se je odpovedal svoji časti, ker je večina udov glasovala za to, da se stari dragoceni rokopisi pošljejo v Budapešto na razstavo. — Žumberški občini Sočice in Kalje sta prosili bana, naj še zanaprej ostaneta pri Hrvaški.

Ogersko. Te dni se vrši v Budapešti skupno ministersko posvetovanje, katerega se udeležujeta naša ministra Badeni in Bilinski. Obravnava se skupni proračun za leto 1897., ki se zopet zviša za 4 milijone za vojaške potrebe. — Meseca maja priredi krščanska ljudska stranka na večih krajih velike shode. Pripraviti

se hoče na državnozborske volitve, ki že bodo bojda letos v jeseni.

Vnanje države.

Rim. V ponedeljek so sv. oče Leon XIII. slovesno vsprejeli pruskega princa Henrika in njegovo soprogo, ki sta s papežem pol ure govorila.

Italijansko. Vlada v kratkem razpiše nove volitve za državni zbor. — Na Siciliji je ponehalo izjemno stanje; kajti za ta otok je imenovan civilni kraljev komisar, ki je ob enem minister in ima svoj sedež v Palermu.

Francosko. Ministersko Bourgeoisovo in senat ali gosposka zbornica še sta si vedno navskriž. Ako pa to ministerstvo vodi občinske volitve, potem bode pozneje mnogo radikalcev izvoljenih v senat, in vlada dobi v tem več privržencev.

Nemško. Dne 21. marcija je državni zbor v Berlinu slovesno praznoval 25letnico svojega obstanka. Od poslancev, ki so ves ta čas v državnem zboru, jih je samo 11. — Neki stotnik je katoliške poljske vojake zmerjal za »poljske pse«. Nemška kultura!

Švedsko. Vlada je predložila državnemu zboru novo volilno postavo. S to postavo pa mnogi niso zadovoljni, vsled tega skličejo shod na dan 15. maja.

Rusko. Naši gališki Rusini se ne bodo več selili v Ameriko, ampak v rusko Sibirijo. Ko bode namreč sibiriska železnica dodelana, bode Sibirija jako ugodna za naseljevanje.

Turško. Carigrajski patrijarh hoče bolgarsko pravoslavno cerkev zediniti z grško. Toda Bolgari mu gotovo ne pojejo na limanice. — Sultan bojda v kratkem izda ukaz, da morajo vsi krščanski misijonarji zapustiti Turčijo. Tega pa evropske vlade gotovo ne bodo pustile.

Špansko. Vojni minister hoče do meseca septembra poslati na Kubo zoper ustaše še 40tisoč vojakov. Tudi zahteva na novo 23 milijonov za napravo vojnih ladij.

Afrika. Sudanski derviši imajo tri velike vojske in se kar nič ne bojijo egiptovske armade, ki se pomiče proti Dongoli. — Ker Italijani nočejo skleniti miru z abesinskim Menelikom, zato se le-ta pri Makali pripravlja za nadaljno vojsko. — V južni Afriki se puntajo Bečuanji zoper Angleže. Govori se, da še se ondi vzdignejo drugi rodovi zoper te sebičneže.

Za poduk in kratek čas.

Glasbena Matica na Dunaju.

(Izvirno poročilo z Dunaja.)

Kakor je »Slov. Gospodar« že poročal, je »Glasbena Matica« ljubljanska Dunajčanom v zahvalo za zdatno pomoč po lanskem potresu in sicer v prid ubogim prestolnega mesta priredila dva slovenska koncerta. V ta namen se je najela dvorana tukajšnjega muzikalnega društva, katera ima prostora za šest tisoč oseb in je obekratu bila napolnjena skoraj do zadnega kota. Oba koncerta sta na odlično občinstvo napravila velikansk utis; ne le »Glasbena Matica« in njen izvrstni dirigent gosp. M. Hubad, ampak vsi Slovenci smo lahko ponosni na krasen uspeh naše pesmi.

Prvi koncert je bil v ponedeljek, dne 23. sušca. Že dolgo pred določeno uro se je občinstvo sešlo ter radovedno čakalo. Ko so se pevke prikazale v dvorani — bilo jih je 100 — pozdravila smo jih navdušeno, ravno tako gospoda Hubada in pevce; teh sem naštel 80.